

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR:008-03; 013-03/08

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

na dan 31.12.2007. godine

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

SARAJEVO

Sarajevo, svibanj 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** (u daljem tekstu Ministarstvo) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2007. godine.
2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sustava internih kontrola i sukladnosti poslovanja Ministarstva važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 22/06) i sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Službene novine FBiH", br. 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju, finansijska izvješća istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja proračuna Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru, osim za:
  - nedosljednu primjenu **Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu pravovremene izrade i dostavljanja Vladi FBiH Odluke o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarenja novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, pravovremene izrade Naputka za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji nakon usvajanja Odluke od strane Vlade FBiH**. Nije pribavljeni mišljenje nadležnih odbora Parlamenta FBiH na Odluku i Naputak. Ministarstvo je predložilo, a Vlada FBiH 19.12.2007. godine donijela Odluku o izmjenama Odluke o usvajanju Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele za 2007. godinu, kojom su već izvršena preusmjeravanja poticaja iz oblasti u oblast, prihvaćena kao da su planirana (točka 5.2 Izvješća);
  - ne poštivanje odredbe **Zakona o duhanu** (članak 32.) i provedbenih propisa u dijelu izvršenja nadzora ostvarene proizvodnje i obrade sirovog duhana u listu (rod 2006. godina), a izvršena je isplata poticaja u visini od 1.469.898KM (točka 5.6.1. Izvješća);
  - isplaćenu novčanu podršku u 2007. godini za tov junadi započet u 2006. godini u visini od 341.400 KM, a da od strane kantonalnih ministarstava nije izvršena prijava tova, kako je propisano Naputkom za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2006. godinu (točka 5.6.1. Izvješća);
  - izvršeni obračun i isplatu poticaja za tov svinja, uzgoj rasplodnih nazimica i rasplodnih ovaca ukupne vrijednosti od 258.940 KM, a da životinje nisu bile obilježene što je suprotno Naputku za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (točka 5.6.1. Izvješća);

- ne postupanje sukladno Naputku za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2006. godini u slučaju sklopljenih ugovora za izgradnju staklenika (ukupne vrijednosti od 469.500 KM) u dijelu isplate ostatka od 50% ugovora u 2007. godini (234.750 KM), a da prethodno nije zapisnički konstatirano da su sve obveze i radnje po Projektu i Naputku ispunjene. Nisu poduzete adekvatne mjere na povratu isplaćenih sredstava, obzirom da nisu podneseni dokazi da su radnje po projektima izvršene (točka 5.6.1. Izvješća);
- isplatu naknada, temeljem sklopljenih ugovora o djelu (bruto iznos 118.214 KM), koja je vršena za redovite poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji bez prethodno podnesenih izvješća o obavljenim uslugama (točka 5.5.3.Izvješća).

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1. UVOD	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME	1
4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU	4
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 Sustav internih kontrola	5
5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva	6
5.3 Proračun za 2007. godinu	7
5.4 Tekući rashodi	7
5.4.1 Naknade troškova uposlenih	7
5.4.2 Izdaci za materijal i usluge	8
5.5 Tekući i kapitalni transferi	8
5.5.1 Transfer za poljoprivredu	8
5.5.2 Transfer za šumarstvo	12
5.5.3 Transfer za veterinarstvo	13
5.5.4 Kapitalni transfer za vodoprivredu	13
5.6 Nabave	14
5.7 Razvojni projekti	14
5.8 Ostali nalazi	15
6. KOMENTAR	15
PRILOG BR. 1	1
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na dan 31.12.2007. godine	1

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
za 2007. godinu**

1. UVOD

Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu Ministarstvo) formirano je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji br. 01-02-285/07 od 28.08.2007. godine, na koji je Vlada FBiH svojim aktom V broj: 595/2007 od 28. kolovoza 2007. godine, dala suglasnost.

U sastavu Ministarstva se nalazi i Federalna uprava za šumarstvo, sa sjedištem u Sarajevu, kako je to definirano člankom 11. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji sa utvrđenim brojem uposlenih i opisom poslova.

Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva. Sredstva za rad Ministarstva osiguravaju se u federalnom Proračunu.

Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2007. godine bio je 68. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 181 uposleni, a 81 odobreno Proračunom FBiH za 2007. godinu.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Maršala Tita broj 15.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Ministarstva za 2007. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o financijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li su financijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazala financijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2007. godine, izvršenje Proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su financijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2007. godine do travnja 2008. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2007. godinu konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju oticanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu planiranja sredstava za ove namjene. Posebno je potrebno poduzeti aktivnosti kako bi se od strane kantonalnih ministarstava dosljedno poštovale odredbe naprijed navedenog Zakona, što bi omogućilo Federalnom Ministarstvu dosljednu primjenu istog kao i podzakonskih propisa iz ove oblasti;**

- potrebno je sukladno zakonski utvrđenom roku dostaviti Vladi FBiH Odluku na usvajanje Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava i Naputak za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji te osigurati mišljenje odbora Parlamenta FBiH na iste;
- dosljedno primjenjivati usvojeni Programa raspodjele novčanih podrški i Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, posebno u dijelu pravovremenog dostavljanja kompletne dokumentacije, poštivanja utvrđenih rokova za dostavu dokumentacije i realizacije sredstava do utvrđenih kvota od strane kantonalnih ministarstava;
- potrebno je u slučaju objektivnih okolnosti dosljedno primjenjivati članak 6. Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu načina preusmjeravanja utvrđenih kvota iz oblasti u oblast;
- potrebno je pokrenuti aktivnosti vezano za usklađivanje Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji sa postojećom zakonskom regulativom, u dijelu vršenja inspekcijskog nadzora, obzirom da su isti poslovi utvrđeni u okviru nadležnosti Federalne uprave za inspekcijske poslove;
- potrebno je donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola, a posebno Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima. Donesene procedure dosljedno primjenjivati i kontinuirano dograđivati u cilju osiguranja primjene postojećih zakonskih propisa;
- potrebno je dosljedno primjenjivati Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele kao i Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu pravovremenog dostavljanja vjerodostojne i kompletne dokumentacije za obračun i isplatu poticaja. Pravovremeno poduzeti adekvatne mјere na povratu isplate, koje su izvršene na temelju netočnih podataka;
- potrebno je dosljedno primjenjivati Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu pravovremene prijave tova i osiguranja validne dokumentacije kojom se potvrđuje zdravstveno stanje životinja, dokaz o njihovom porijeklu i dokaz o obilježavanju životinja, kako bi se osigurala kontrola prijavljenog tova prije dostavljanja zahtjeva za obračun i isplatu poticaja;
- potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji a Komisija za ocjenu projekata programa iz kapitalnih ulaganja i ruralnog razvoja projekata, treba osigurati dovoljno jasne kriterije za izbor projekata i visinu poticaja kao i adekvatnu evidenciju o radu komisije;
- obzirom da su poticaji za investicione projekte u visini do 10.000 KM dodijeljeni krajem 2007. godine temeljem odluka potrebno je osigurati dokaze o namjenskom utrošku sredstava;
- potrebno je dosljedno primjenjivati Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a Programom poticati samo ono što je naprijed navedenim Zakonom definirano uz prethodno jasno definirane kriterije za visinu poticaja;
- potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zakona o duhanu posebno u dijelu vršenja nadzora nad provođenjem istog kao i provedbenih propisa koji tretiraju proizvodnju i obradu sirovog duhana u listu;
- pravovremeno izraditi i uputiti Vladi FBiH na usvajanje Program utroška sredstava za poticaj šumarstvu, kao i osigurati trošenje proračunskih sredstava u godini u kojoj su i dodijeljena. Dosljedno primjenjivati potpisane ugovore sa krajnjim korisnicima sredstava u dijelu poštivanja utvrđenih rokova realizacije ugovorenih poslova kao i podnošenja izvješća o utrošku sredstava;
- pravovremeno izraditi i uputiti Vladi FBiH na usvajanje Program utroška sredstava transfera za veterinarstvo. Osigurati dosljednu primjenu ugovora sa Regionalnim agencijama za unos

podataka-veterinarskim stanicama u dijelu dostavljanja redovitih mjesecnih finansijskih izvješća o utrošku sredstava za tekuće izdatke kao i ovjere potrebne dokumentacije;

- *potrebno je vršiti izbor najpovoljnijih ponuđača za točno utvrđene projekte i obveze stvarati za proračunsku godinu, sukladno proceduri objavljenoj u Javnom pozivu. Potrebno je kod izrade Proračunskog zahtjeva dosljedno se pridržavati Instrukcija Federalnog ministarstva financija u dijelu planiranja sredstava transfera korisnicima koji nisu federalni proračunski korisnici;*
- *potrebno je poslove i zadatke date na temelju Zakona o šumama u nadležnost Federalnom ministarstvu, obuhvatiti Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji;*
- *potrebno je postupiti sukladno članku 78. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u dijelu donošenja rješenja o postavljenju odnosno raspoređivanju državnih službenika i namještenika na radna mesta utvrđena istim;*
- *potrebno je dosljedno primjenjivati Smjernice za ostvarenje novčanih potpora za participacije, prezentacije i promocije u poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu određivanja visine isplate poticaja;*
- *potrebno je izvršiti uvid u sklopljene ugovore, Odluke o dodjeli i isplati 50% odobrenih sredstava, Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2006. godini, kao i Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i temeljem konstatiranog postupiti;*
- *preporučuje se dosljedna primjena procedure objavljene u Javnom pozivu i jasno definiranje kriterija za dodjelu sredstava. Postupiti po odredbama potpisanih ugovora u dijelu osiguranja dokaza o realizaciji ugovora i podnošenja izvješća o utrošku sredstava;*
- *prilikom nabave roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu provođenja zakonske procedure kod procjenjivanja vrijednosti nabava; objave kriterija u „Službenom glasniku BiH“; zaključivanja ugovora i podnošenja izvješća o izvršenim nabavama Agenciji za javne nabave;*
- *sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna u FBiH uspostaviti nadzor nad implementacijom Razvojno-investicionih projekata;*
- *preporučuje se dosljedno poštivanje Uredbe o uspostavi koordinacijskog mehanizma za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak u FBiH u djelu prijenosa poslova iz njegove nadležnosti na Službu za razvoj i upravljanje projektima;*
- *potrebno je uspostaviti adekvatnu informatičku obradu podataka sukladno Zakonu o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, što će omogućiti potpuniju i efikasniju kontrolu realizacije poticaja za primarnu poljoprivrednu proizvodnju;*
- *potrebno je da Ministarstvo preispita opravdanost isplate naknada uposlenicima za poslove koji su im u opisu radnog mesta ili Sektora, a prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji;*
- *ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast, a isplate vršiti uz prethodno dostavljena izvješća o izvršenim uslugama;*
- *prilikom prijema namještenika u radni odnos dosljedno poštivati odredbe Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji;*
- *akte o obrazovanju komisija objavljivati u «Službenim novinama FBiH» sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe;*
- *službene automobile koristiti sukladno Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila u dijelu sačinjavanja tromjesečnih izvješća o potrošnji goriva i prednoj kilometraži sa podacima o potrošnji maziva, auto guma i popravkama na vozilu. Vršiti mjesecnu kontrolu utroška goriva sukladno Normativu za potrošnju goriva za putnička motorna vozila;*

- *potrebno je da se osigura pravovremeno izvješćivanje o realizaciji projekata po ugovoru sklopljenom sa JP „Vodna područja slivovi rijeke Save“ Sarajevo a koji nisu okončani u 2007. godini.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU

Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama koje se odnose na:

- uspostavu adekvatne informatičke obrade podataka u Službi za direktna plaćanja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju, što će omogućiti potpuniju i efikasniju kontrolu realizacije poticaja za primarnu poljoprivrednu proizvodnju;
- dosljedno poštivanje odredbi Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu planiranja visine sredstava za ove namjene i planiranje poticaja sukladno Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Poticaj za poljoprivredu" samo za kantone koji su u svojim proračunima predviđeli dodjelu poticaja za resurse koji su Programom utvrđeni;
- dosljednu primjenu usvojenog Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Poticaj za poljoprivredu" i Naputka za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu poštivanja utvrđenih rokova za dostavu dokumentacije i realizacije sredstava do utvrđenih kvota;
- izradu Proračunskog zahtjeva prema Naputku za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstava iz proračuna sačinjenog od strane Federalnog ministarstva financija i sukladno odredbama Zakona o novčanim poticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i Zakonom o vodama;
- dosljednu primjenu Naputka za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu prijavljivanja proizvođača kao i pravovremenog dostavljanja pravno valjane dokumentacije na temelju koje se može izvršiti isplata poticaja;
- dosljednu primjenu Plana raspodjele novčanih podrški posebno u dijelu isplate sredstava za određene namjene do visine utvrđene u naprijed navedenom Planu, kao i poduzimanje aktivnosti u cilju provjere namjenskog utroška realiziranih sredstava;
- dosljednu primjenu Naputku za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu isplate poticaja iz rezerve koja se koristi za hitne i ne predviđene izdatke;
- trošenje proračunskih sredstava do visine utvrđene Proračunom i za namjene utvrđene u njegovom Posebnom dijelu;
- dosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;
- pravovremenu izradu Programa poticaja za šumarstvo što će omogućiti cijelovitu realizaciju aktivnosti utvrđenih u ovom Programu;
- dosljedno poštivanje utvrđenih rokova realizacije ugovorenih poslova prema Programu poticaja za šumarstvo;
- pravovremenu izradu Programa transfera za veterinarstvo i njegova dosljedna primjena što će omogućiti cijelovitu realizaciju aktivnosti utvrđenih Programom.

Preporuke po kojima je djelomično postupilo odnose se na:

- donošenje internih akata kojim bi se reguliralo kretanje dokumentacije u svezi ostvarenja prava na poticaje što bi omogućilo pravovremenu kontrolu ostvarenja prava na poticaje i praćenje ostvarenja poticaja do utvrđenih kvota, donošenje procedura sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola i njihova dosljedna primjena;
- pravovremeno poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva po Zapisnicima o izvršenom inspekcijskom nadzoru kako bi se konstatirane nepravilnosti otklonile;
- dosljednu primjenu Smjernica za ostvarenje novčanih potpora za participacije, prezentacije i promocije u poljoprivrednoj proizvodnji i kapitalnim ulaganjima posebno u dijelu osiguranja cijelovite dokumentacija potrebne za isplatu poticaja.;
- pravovremeno poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva po Zapisnicima o izvršenom inspekcijskom nadzoru kako bi se konstatirane nepravilnosti otklonile;

U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: donošenje internog akta kojim je regulirano kretanje dokumentacije u svezi ostvarenja prava na poticaje i praćenje ostvarenja poticaja do utvrđenih kvota; dosljednu primjenu akata donesenih od strane Vlade FBiH a koji se odnose na Ministarstvo, kao i da se u slučaju potrebe za izmjenama i dopunama isto predloži Vladi FBiH u čijoj je to nadležnosti; dosljedno poštivanje odredbi Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu pravovremenog izješćivanja Vlade FBiH o realizaciji sredstava poticaja za poljoprivrednu proizvodnju; planiranje transfera za šumarstvo u visini predviđenih prihoda iz osnova naknada za korištenje šuma sukladno Zakonu o šumama.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

U cilju uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola, sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, ministar je donio propisane pisane procedure osim Procedura i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava i Pravilnika o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima. Navedenim Pravilnikom trebaju se opisati svi procesi rada definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji kroz razrađene upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, kao i postupke procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja. Obveza donošenja naprijed navedenog Pravilnika je predviđena i Zakonom o proračunima u FBiH.

Novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji je donesen 28.8.2007. godine. Uvidom u primjenu istog, utvrđeno je da ministar nije sukladno članku 78. navedenog Pravilnika u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu istog, donio rješenja o postavljenju odnosno raspoređivanju državnih službenika i namještenika na radna mjesta utvrđena istim.

Uvidom u dokumentaciju, a vezano za implementaciju donesenih akata, konstatirano je da je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđena Jedinica za internu reviziju ali da tijekom 2007. godine nije izvršen prijem u radni odnos u navedenu Jedinicu. Također, utvrđeno je da opisom radnih mjeseta nisu obuhvaćeni poslovi i zadaci koji su Zakonom o šumama dati u nadležnost Federalnom ministarstvu, a odnose se na davanje suglasnosti šumsko-gospodarskim društvima na Šumsko-gospodarske osnove i Planove gospodarenja. Navedeni poslovi su obavljeni komisijski uz plaćanje naknade članovima iste. Isto tako, konstatirano je da su poslovi predviđeni u okviru Sektora za prehrambenu industriju, ali nisu razrađeni kroz pojedinačne opise poslova i radnih zadataka (vođenje upravnog postupka za izdavanje rješenja kao i propisivanje uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti za proizvodnju hrane, alkoholnih i ostalih pića te duhanskih proizvoda).

Provedenom revizijom, utvrđeno je da interni akti nisu prilagođeni stvarnim aktivnostima Ministarstva, obzirom da u istim nisu dovoljno jasno opisani procesi rada posebno imajući u vidu da je usvojen novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji. Ovdje posebno ističemo nedovoljnu razradu Pravilnika o procedurama i načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, Pravilnika o kretanju knjigovodstvenih dokumenata i njihovoj kontroli (posebno u dijelu kontrole i ovjere ispravnosti ulaznih računa), Pravilnik o utvrđivanju postupka i provođenju direktnog sporazuma, Pravilnik o načinu korištenja službenih vozila kao i Računovodstvene politike. Revizijom dokumentacije vezane za prijem u radni odnos namještenika na određeno vrijeme, utvrđeno je da je u radni odnos primljen kandidat koji nije ispunjavao posebne uvjete tražene Javnim oglasom, a što je suprotno članu 23. Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Potrebno je donijeti sve procedure sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola, a posebno Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima. Donesene procedure dosljedno primjenjivati i kontinuirano dograđivati u cilju osiguranja primjene postojećih zakonskih propisa.

Potrebno je postupiti sukladno članku 78. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u dijelu donošenja rješenja o postavljenju odnosno raspoređivanju državnih službenika i namještenika na radna mjesta utvrđena istim.

Potrebno je poslove i zadatke date na temelju Zakona o šumama u nadležnost Federalnom ministarstvu obuhvatiti Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Prilikom prijema namještenika u radni odnos dosljedno poštivati odredbe Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o unutarnjoj organizaciji.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Člankom 4. Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (u daljem tekstu Zakon) predviđeno je da novčani poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji ne mogu biti manji od 3% Proračuna FBiH. Proračunom usvojeni poticaji za primarnu poljoprivrednu proizvodnju iznose 37.650.000 KM, što predstavlja 2,37% planiranih prihoda Proračuna FBiH za 2007. godinu.

Naprijed navedenim Zakonom (članak 5.) predviđeno je da se ova sredstva raspoređuju po kantonima temeljem postotnog udjela pojedinih resursa u kantonima ili na razini Federacije, uz uvjet da je kantonalnim proračunom predviđeno sudjelovanje kantona u potpori resursima koji su predviđeni u programima poticaja Ministarstva. Sukladno Zakonu članak 28. Ministarstvo je u roku od 15 dana od dana usvajanja Proračuna trebalo Vladi FBiH dostaviti odluku o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarenja novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Naputak za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (u daljem tekstu Naputak) Ministarstvo je trebalo donijeti 15 dana od dana usvajanja odluke od strane Vlade FBiH. Odluka i Naputak se obvezno dostavljaju nadležnim odborima Parlamenta FBiH radi pribavljanja mišljenja.

Parlament FBiH je 31.3.2007. godine usvojio Proračun FBiH za 2007. godinu. Provedenom revizijom utvrđeno je da je Ministarstvo krajem travnja 2007. godine dostavilo Vladi FBiH Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele za 2007. godinu (u daljem tekstu Program), na usvajanje. Ministarstvo je donijelo Program a da nije raspolagalo potrebnim informacijama iz svih kantona da li su poticaji za te resurse predviđeni i kantonalnim proračunima. Vlada FBiH je 03.05.2007. godine donijela Odluku o usvajanju naprijed navedenog Programa. Od strane Ministarstvo donesen je Naputak za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u lipnju 2007. godine. Na Odluku i Naputak od strane nadležnih odbora Parlamenta FBiH nije dobivena suglasnost, što nije sukladno članku 28. naprijed navedenog Zakona. Iz naprijed navedenog, može se zaključiti da ovi akti nisu doneseni u Zakonom predviđenim rokovima.

Člankom 6. navedenog Zakona je predviđeno da se pojedini poticaji, koji radi objektivnih okolnosti ne budu u cijelosti ili djelomično utrošeni, mogu prebaciti odlukom kantonalnog ministarstva uz prethodnu suglasnost ovog Ministarstva za druge namjene u okviru iste oblasti, a po potrebi iz oblasti u oblast. Uvidom u predloženu dokumentaciju utvrđeno je da je Ministarstvo predložilo, a Vlada FBiH 19.12.2007. godine donijela Odluku o izmjenama Odluke o usvajanju Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele za 2007. godinu kojom su već izvršena preusmjeravanja podsticaja prihvaćena kao planirana.

Naputkom su utvrđeni način i rokovi za dostavu zahtjeva od strane kantonalnih ministarstava za isplatu poticaja. Provedenom revizijom je utvrđeno da se kantonalna ministarstva nisu pridržavala utvrđenih procedura iz Naputka i to: u dijelu dostavljanja potpunih zahtjeva koje podnose korisnici poticaja; nisu poštovani utvrđeni rokovi za dostavu zahtjeva, a dostavljeni su zahtjevi za isplatu poticaja iznad Programom utvrđenih kvota po poticaju kao i iznad ukupno odobrenog poticaja za kanton. Kontrolu suštinske i formalne ispravnosti dostavljene dokumentacije vrši Ministarstvo. Ove godine kao i prethodne, utvrđeno je da je Ministarstvo uslijed nepoštivanja utvrđenih rokova za dostavu zahtjeva, od strane kantonalnih ministarstava, ipak primalo zahtjeve za isplatu podsticaja i vršilo obračun i isplatu. Na naprijed navedene propuste ukazivano je i tijekom vršenja revizija u ranijem razdoblju, a od strane Ministarstva nisu poduzete odgovarajuće mjere kako bi se isti otklonili.

Člankom 17. Zakona kao i Naputkom je definirano da nadzor nad primjenom Zakona i trošenjem sredstava vrše kantonalna ministarstva i ovo Ministarstvo. Od strane kantonalnih ministarstava dostavljeni su nekompletni zahtjevi federalnom Ministarstvu koje je vršilo njihovu isplatu. S obzirom na navedeno, nadzor nad trošenjem ovih sredstava nije ostvaren u zadovoljavajućem obimu, kako od strane kantonalnih ministarstava tako i od strane ovog Ministarstva, tako da se ne može potvrditi namjensko trošenje proračunskih sredstava. Člankom 18. Zakona definirano je da inspekcijski nadzor u provođenju istog i provedbenih propisa obavlja Federalna poljoprivredna inspekcija kao i kantonalna poljoprivredna inspekcija u okviru svojih nadležnosti. Međutim, od 01.01.2007. godine Federalna poljoprivredna inspekcija više nije u

sastavu ovog Ministarstva, već je ista organizirana u okviru Federalne uprave za inspekcijske poslove, a istovremeno nije izvršena izmjena i dopuna Zakona.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu planiranja sredstava za ove namjene. Posebno je potrebno poduzeti aktivnosti kako bi se od strane kantonalnih ministarstava dosljedno poštovale odredbe naprijed navedenog Zakona, što bi omogućilo Federalnom Ministarstvu dosljednu primjenu istog kao i podzakonskih propisa iz ove oblasti.

Potrebno je sukladno zakonski utvrđenom roku dostaviti Vladi FBiH Odluku na usvajanje Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava i Naputak za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji te osigurati mišljenje odbora Parlamenta FBiH na iste.

Dosljedno primjenjivati usvojeni Programa raspodjele novčanih podrški i Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, posebno u dijelu pravovremenog dostavljanja kompletne dokumentacije, poštivanja utvrđenih rokova za dostavu dokumentacije i realizacije sredstava do utvrđenih kvota od strane kantonalnih ministarstava.

Potrebno je u slučaju objektivnih okolnosti dosljedno primjenjivati članak 6. Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u dijelu načina preusmjeravanja utvrđenih kvota iz oblasti u oblast.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti vezano za usklađivanje Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji sa postojećom zakonskom regulativom, u dijelu vršenja inspekcijskog nadzora, obzirom da su isti poslovi utvrđeni u okviru nadležnosti Federalne uprave za inspekcijske poslove.

5.3 Proračun za 2007. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna ukupni izdaci su 55.228.971 KM ili 0,71% manje od odobrenih sredstava. Nerealizirana sredstva se najvećim dijelom odnose na sredstva Transfera za šumarstvo (230.025 KM) i izdataka za materijal i usluge (81.203 KM). Struktura navedenih izdataka je dana u Tabeli br.1.

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Naknade troškova uposlenih

Prema podacima u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 489.901 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju o isplatama za rad u komisijama, utvrđeno je da je izvršena isplata uposlenicima Ministarstva u neto iznosu od 57.853 KM. Revizijom je utvrđeno da se akti o obrazovanju jednog broja komisija nisu objavljivali u Službenim novinama FBiH. U okviru naknada za rad u komisijama evidentirane su i isplate komisija za javne nabavke, komisija za izradu zakona (Zakon o poljoprivredi i Zakon o lovstvu) i komisija za utvrđivanje uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti u Sektoru za prehrambenu industriju. Ne može se potvrditi opravdanost isplate ovih komisija jer je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva utvrđeno da je izrada propisa, provođenje procedure nabavke roba, radova i usluga, vođenje upravnog postupka za izdavanje rješenja kao i propisivanje uslova za obavljanje registrovane djelatnosti za proizvodnju hrane, alkoholnih i ostalih pića te duhanskih proizvoda, predviđena opisom određenih radnih mjesta odnosno Sektora, niti je predviđena dokumentacija koja potvrđuje da su poslovi ovih komisija obavljeni izvan radnog vremena.

Akte o obrazovanju komisija objavljivati u «Službenim novinama FBiH» sukladno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Potrebno je da Ministarstvo preispita opravdanost isplate naknada uposlenicima za poslove koji su im u opisu radnog mesta ili Sektora, a prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji.

5.4.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za usluge prijevoza i goriva evidentirani su u iznosu od 52.039 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentacije, ne može se potvrditi da je ostvarena kontrola mjesecne potrošnje goriva (osim za tri vozila za koja se kontrola vodi u Službi za pravne, kadrovske i opće poslove). Nije predviđena dokumentacija iz koje bi se potvrdilo da su poštovane odredbe Pravilnika o načinu korištenja službenih vozila, a kojim je propisano da se sačinjavaju tromjesečna izvješća o potrošnji goriva i pređenoj kilometraži sa podacima o potrošnji maziva, auto guma i popravkama na vozilu. Ministar je 26.04.2007. godine donio Normativ za potrošnju goriva za putnička motorna vozila, čija primjena se ne može potvrditi, obzirom da nije vršena kontrola mjesecne potrošnje goriva.

Na poziciji ugovorenih i drugih posebnih usluga realiziran je iznos od 198.553 KM, a od čega najveću stavku čine **izdaci po osnovu sklopljenih ugovora o djelu** u neto iznosu od 90.934 KM (sa pripadajućim porezima iznos od 118.214 KM). Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da se isplate po osnovu ugovora o djelu, najvećim dijelom odnose na ugovore o djelu sklapane za redovite poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji (poslovi savjetnika, poslovi višeg stručnog suradnika za odnose sa javnošću, višeg referenta-operatera, šefa Odsjeka za vodoprivredu, poslovi čišćenja i održavanja, poslovi vozača, poslovi unutrašnjeg obezbjeđenja ljudi i imovine). Isplata ugovora o djelu je vršena bez prethodno dostavljenih izvješća o izvršenim uslugama. Provedenom revizijom utvrđeno je da su za neke ugovore o djelu isplaćene značajno veće naknade nego što bi bile isplaćene u slučaju prijema u radni odnos za iste poslove.

Službene automobile koristiti sukladno Pravilniku o načinu korištenja službenih vozila u dijelu sačinjavanja tromjesečnih izvješća o potrošnji goriva i pređenoj kilometraži sa podacima o potrošnji maziva, auto guma i popravkama na vozilu. Vršiti mjesecnu kontrolu utroška goriva sukladno Normativu za potrošnju goriva za putnička motorna vozila.

Ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast, a isplate vršiti uz prethodno dostavljena izvješća o izvršenim uslugama.

5.5 Tekući i kapitalni transferi

5.5.1 Transfer za poljoprivredu

Prema podacima u knjigovodstvenoj evidenciji transfer za poljoprivredu realiziran je u iznosu od 41.734.912 KM uključujući i 4.100.000 KM sredstava iz Tekuće pričuve. Prema Programu je definiran plan raspodjele novčanih podrški po vrstama poticaja.

Poticaji u biljnoj proizvodnji planirani su u visini od 12.911.216 KM a realizirani u iznosu od 12.919.923 KM. Uvidom u predviđenu dokumentaciju utvrđeno je da je u 2007. godini Ministarstvo poticalo u biljnoj proizvodnji dvadeset kultura. Najveći iznos poticaja odnosi se na: zasivanje voćnjaka (6.419.592 KM); proizvodnja sirovog duhana (1.469.898 KM); zasivanje vinograda (1.331.363 KM); proizvodnja pšenice i raži (969.000 KM) itd. Sukladno Naputku, kantonalna ministarstva su ovom Ministarstvu u utvrđenom roku trebala dostaviti zahtjeve za obračun novčane podrške za proljetnu i jesenju sadnju voćnjaka. Sva kantonalna ministarstva nisu na vrijeme dostavili zahtjeve za obračun podrške za proljetnu sadnju a za jesenju sadnju samo je manji broj kantonalnih ministarstva na vrijeme dostavio zahtjev za obračun podrške.

Ministarstvo vrši kontrolu dostavljenih zahtjeva i u slučaju utvrđenih nepravilnosti, dokumentaciju vraća na dopunu ili upućuju svoje komisije u kantone, radi provjere dostavljene dokumentacije i vršenja kontrole prijavljene sadnje na terenu. Ministarstvo je na području Zeničko-dobojskog kantona nakon izvršene provjere stvarnog stanja na terenu i usporedbe sa podnesenim zahtjevom za isplatu poticaja, konstatiralo nepostojanje prijavljenog zasada, te obustavilo isplatu za nekoliko podnositelaca zahtjeva u visini od 54.250 KM a jedna isplata u visini od 12.590 KM je već bila izvršena. Nije predviđena dokumentacija iz koje se može zaključiti da su poduzete mjere od strane Ministarstva, za povrat neosnovano izvršene isplate.

Revizijom isplate poticaja za proizvodnju duhana (rod 2006. godina) u visini od 1.469.898 KM, utvrđeno je da kantoni koji proizvode duhan nisu na vrijeme (do 28.02.2007. godine prema Naputku) dostavili zahtjeve za isplatu poticaja. Posavski kanton je u više navrata mijenjao zahtjev za isplatu. Uvidom

u podnesene zahtjeve, utvrđeno je da Ministarstvo prilikom kontrole zahtjeva (prije isplate) utvrdio prijavljene proizvođače koji ne ostvaruju to pravo. Dokumentacija je vraćena kantonalm ministarstvu na provjeru. Sukladno članku 32. Zakona o duhanu, nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona i provedbenih propisa o proizvodnji i obradi sirovog duhana u listu, vrši ovo Ministarstvo i kantonalni organi uprave mjerodavni za poljoprivrednu. Nije predočena dokumentacija o izvršenom nadzoru na proizvodnji duhana (rod 2006. godina), a izvršena je isplata poticaja što je potvrđeno i izjavom ovlaštene osobe.

Potrebno je dosljedno primjenjivati Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele kao i Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu pravovremenog dostavljanja vjerodostojne i kompletne dokumentacije za obračun i isplatu poticaja. Pravovremeno poduzeti adekvatne mjere na povratu isplate, koje su izvršene na temelju netočnih podataka.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zakona o duhanu posebno u dijelu vršenja nadzora nad provođenjem istog kao i provedbenih propisa koji tretiraju proizvodnju i obradu sirovog duhana u listu.

Poticaji u animalnoj proizvodnji planirani su u visini od 16.126.442 KM a realizirani 15.932.380 KM. Provedenom revizijom, utvrđeno je da je u 2007. godini Ministarstvo poticalo u animalnoj proizvodnji trinaest proizvodnih aktivnosti. Najveći iznos poticaja odnosi se na: proizvodnju svježeg kravljeg mlijeka (11.425.012 KM); tov svinja (1.316.250 KM); uzgoj rasplodnih ovaca i koza (956.480 KM); tov junadi (770.299 KM); uzgoj rasplodnih junica (618.650 KM) itd. Sukladno Naputku, kantonalna ministarstva su ovom Ministarstvu u utvrđenom roku trebala dostaviti prijave za tov ili uzgoj stoke (junadi; svinja i junica, ovaca, koza i svinja u sustavu uzgojno-seleksijskog rada) i to do 31.07. tekuće godine za tov koji počinje i završava u tekućoj godini i do 30.11. tekuće godine za tov ili uzgoj koji započinje u tekućoj, a završava u narednoj godini.

Ministarstvo je izvršilo kontrolu prijavljenog tova (koji je započeo i završio u 2007. godini) i konstatiralo sljedeće nepravilnosti: u nekim slučajevima životinje prijavljene za tov nisu bile u stajama; nisu bile propisno obilježene ili stvarni broj životinja ne odgovara broju prijavljenom za tov. Izvršenim uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da kantonalna ministarstva nisu dostavila zahtjeve za obračun podrške za tov junadi u propisanom roku (do 30.11.2007. godine), a obračun i isplata je izvršena. Kontrolom dostavljenog zahtjeva za isplatu poticaja za tov junadi Mesne industrije „Rakitno“, utvrđeno je da dokumentacija nije potpuna i to u dijelu broja prijavljenih junadi za tov. Tražena je dodatna dokumentacija i dostavljen je zapisnik komisije o utvrđenom stanju pri čemu je utvrđen znatno manji stvarni broj junadi u odnosu na prijavljeni broj. Izvršen je obračun (ali i ne isplata) poticaja po zapisniku komisije na stvarno utvrđeni broj grla (29.01.2008. godine) u visini od 15.750 KM, mada je ovo Ministarstvo već 14.01.2008. godine uputilo zahtjev Federalnoj upravnoj inspekciji da izvrši kontrolu prijavljenog tova. Federalna upravna inspekcija je obavijestila Ministarstvo dana 25.02.2008. godine da ima indicija o neosnovanosti i nevalidnosti dokumentacije priložene uz zahtjev za isplatu poticaja i tražila je da se obustavi isplata novčane podrške na prijavljeni tov junadi u visini od 135.275 KM. Tijekom revizije izvršenih isplata poticaja za tov junadi utvrđeno je da je u 2007. godini izvršena isplata tova započetog u 2006. godini u visini od 341.400 KM, a da nije izvršena prijava tova kako je to definirano Naputkom za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2006. godinu. Zbog neprijavljinja tova nije bilo moguće izvršiti kontrolu istog.

Revizijom dokumentacije o izvršenoj isplati poticaja za tov svinja, uzgoj rasplodnih nazimica i rasplodnih ovaca, utvrđeno je da veći broj kantona nije izvršio prijavu tova u utvrđenom roku sukladno Naputku. Uvidom u izvršeni obračun i isplatu poticaja za tov svinja, utvrđeno da je isplaćeno 258.940 KM, a da životinje nisu bile obilježene što je suprotno Naputku. Prema dostavljenom zahtjevu za isplatu poticaja za tov svinja farme Rapovine „Vjeko“ d.o.o. Posušje, utvrđeno je da je prijavljeno za tov 803 grla. Komisija ovog Ministarstva je vršila kontrolu ovog prijavljenog tova i zapisnikom konstatirala stvaran broj grla od 450. Federalna uprava za inspekcijske poslove je tijekom redovne kontrole izvršila uvid u isplaćene poticaje naprijed navedenoj firmi i naredila istoj povrat isplaćenog poticaja za tov 797 svinja u iznosu od 27.895 KM. Isto tako, od 03.01.2008. godine zatražila je od ovog Ministarstva obustavu isplate novčane podrške spomenutoj firmi za tov 803 svinje u visini od 28.105 KM i 715 svinja u visini od 25.025 KM. Prvi tov je prijavljen u Livnu a drugi u Posušju.

Potrebno je dosljedno primjenjivati Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu pravovremene prijave tova i osiguranja validne dokumentacije kojom se potvrđuje zdravstveno stanje životinja, dokaz o njihovom porijeklu i dokaz o obilježavanju životinja, kako bi se osigurala kontrola prijavljenog tova prije dostavljanja zahtjeva za obračun i isplatu poticaja.

U okviru kapitalnih ulaganja u 2007. godini planirano je 8.612.342 KM a isplaćeno ukupno 8.613.298 KM. Realizirana su kapitalna ulaganja: u investicione projekte 3.353.760 KM; stručne projekte 475.582 KM; ruralni razvoj 3.388.000 KM; stručne skupove 150.000KM; podrške organiziranju proizvođača 250.000 KM; regres kamata 670.957 KM i rezerve 316.592 KM. Naputkom je definirano da se programi kapitalnih ulaganja potiču maksimalno 25% od vrijednosti investicija temeljem raspisanog Javnog poziva i odobrenog projekta od strane Komisije Ministarstva. Za sve vrste projekata Naputkom su definirani uvjeti pod kojim se poticaj može ostvariti, maksimalni iznos poticaja i ostali uvjeti. Pravna i fizička licu su dostavljala zahtjeve sa određenom dokumentacijom kantonalm ministarstvu, koje je bilo dužno formirati Komisiju koja će obići prijavljene korisnike, utvrditi činjenično stanje i o tome sačiniti zapisnik sa prijedlozima. Navedena Komisija opravdane zahtjeve sa propisanom dokumentacijom najkasnije do Naputkom pojedinačno utvrđenih rokova, dostavlja ovom Ministarstvu. Izmjenama i dopunama navedenog Naputka pomjereni su rokovi za dostavu zahtjeva.

U okviru investicionih projekata Ministarstvo je poticalo dvanaest vrsta projekata. Najveći iznos poticaja odnosi se na: sustav navodnjavanja 634.917 KM; izgradnju štala za krave 587.800 KM; rekultivaciju zemljišta 524.635 KM; izgradnju štala za ovce 463.760 KM itd.

Ministarstvo je sukladno Naputku Rješenjem od 06.07.2007. godine formiralo Komisiju za ocjenu projekata programa iz kapitalnih ulaganja i ruralnog razvoja projekata. Komisija je 05.11.2007. godine utvrdila iznose poticaja za izgradnju štala za krave 500 KM po životinji; za junad 250 KM; ovce ili koze 50 KM; za svinje 100 KM, bez obrazloženja načina utvrđivanja visine poticaja po životinji. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su svi predmeti zaprimljeni u Ministarstvo 15.10.2007. godine, što se s obzirom na ukupan broj prijavljenih projekata nije moglo zaprimiti stvarno u jednom danu. Iz intervjuja sa ovlaštenom osobom, došlo se do saznanja da se od nekih podnositaca zahtjeva tražila dodatna dokumentacija (nakon 15.10.2007. godine), tako da se ne može potvrditi da je datum prijema svih zahtjeva 15.10.2007. godine što znači da svi potpuni zahtjevi nisu dostavljeni u propisanom roku. Uz predočeni Zapisnik o dodjeli poticaja nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti tko je sve podnio zahtjeve za isplatu vrste poticaja, da li je dokumentacija kompletna itd., od koga se i koja dodatna dokumentacija tražila. Također, nije prezentirana dokumentacija o načinu utvrđivanja konačnog iznosa poticaja, obzirom da je tijekom rada Komisija odstupila od utvrđene visine poticaja po životinji. Komisija je kod prihvatanja dokumentacije o dokazu posjedovanja prostora za gradnju objekta različito postupala u slučajevima kada je kao dokaz prilagan ugovor o zakupu u trajanju od 20 godina. Iz naprijed navedenog može se zaključiti da imenovana Komisija nije postupila po Zapisniku od 05.11.2007. godine niti je predočila pismeno donesene izmjene visine poticaja, a nije osigurala ni dosljednu primjenu Naputka. Za dodijeljene iznose poticaja do 10.000 KM ministar je donosio odluke o dodjeli sredstava s obvezom dostavljanja izvješća o namjenskom utrošku istih, dok su za iznose veće od 10.000 KM sklapani i ugovori sa korisnicima sredstva za čije su namjensko trošenje osigurane mjenice.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Naputka za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji a Komisija za ocjenu projekata programa iz kapitalnih ulaganja i ruralnog razvoja projekata, treba osigurati dovoljno jasne kriterije za izbor projekata i visinu poticaja kao i adekvatnu evidenciju o radu komisije.

Obzirom da su poticaji za investicione projekte u visini do 10.000 KM dodijeljeni krajem 2007. godine temeljem odluka potrebno je osigurati dokaze o namjenskom utrošku sredstava.

Na poziciji stručni projekti, Ministarstvo je planiralo poticati deset vrsta projekata. Naputkom su definirani opći uvjeti za projekte koji se biraju temeljem Javnog poziva, kao i opći uvjeti za projekte koje su trebali realizirati Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo i Federalni agromediterski zavod Mostar. Provedenom revizijom, utvrđeno je da je Ministarstvo objavilo Javni poziv 09.07.2007. godine kojim je za poziciju podsticaja za stručne projekte utvrdilo rok za podnošenje zahtjeva 30 dana od dana objave javnog

poziva. Rješenjem od 06.07.2007. godine formirana je Komisija za ocjenu stručnih projekata. Utvrđeno je da su Programom poticaja stručni projekti bili predviđeni u ukupnoj vrijednosti od 1.220.000 KM. Komisija je izvršila izbor projekata ukupne vrijednosti od 1.255.583 KM, od čega su sklopljeni ugovori u vrijednosti od 730.482 KM. Tijekom 2007. godine isplaćeno je 475.582 KM kako je to definirano ugovorima, a razlika od 267.900 KM će se realizirati iz sredstava odobrenih Proračunom za 2008. godinu. Projekt uzgojno seleksijskog rada FBiH (300.000 KM) nije realiziran iz razloga što nije izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača. Dva projekta (220.000 KM) nisu realizirana obzirom da su za njihovu realizaciju predviđeni zavodi koji su također federalni proračunski korisnici, koji su u svojim proračunima trebali planirati sredstva za ove namjene.

Potrebno je vršiti izbor najpovoljnijih ponuđača za točno utvrđene projekte i obvezati stvarati za proračunske godine, sukladno proceduri objavljenoj u Javnom pozivu. Potrebno je kod izrade Proračunskog zahtjeva dosljedno se pridržavati Instrukcija Federalnog ministarstva financija u dijelu planiranja sredstava transfera korisnicima koji nisu federalni proračunski korisnici.

U okviru ruralnog razvoja Ministarstvo je planiralo poticaj za sedam vrsta projekata ukupne vrijednosti od 3.388.000 KM. Najveći iznos poticaja odnose se na: manje povoljna područja 1.386.000 KM; osavremenjavanje poljoprivrednih gazdinstava 955.850 KM; organska poljoprivreda 372.500 KM itd. Ministarstvo je Programom predvidjelo, a Vlada FBiH je usvojila Program u okviru kojeg je i ova vrsta poticaja, ali koji člankom 9. Zakona nije predviđen. Naputkom su definirani uvjeti koje moraju ispuniti podnosioci zahtjeva za svaku vrstu poticaja, visina poticaja po projektu i potrebna dokumentacija. Kantonalna ministarstva su do utvrđenog roka trebala dostaviti potpune zahtjeve ovom Ministarstvu. Komisija za ocjenu projekata programa iz kapitalnih ulaganja i ruralnog razvoja projekata je provela proceduru izbora. Uvidom u pregledanu dokumentaciju ne mogu se potvrditi dovoljno jasni i razrađeni kriteriji prema kojima je određena pojedinačna visina dodijeljenih sredstava, a u nekim slučajevima sredstva su dodijeljena, iako podnositelj zahtjeva nije imao kompletну dokumentaciju. Prihvaćeni su svi dostavljeni zahtjevi iako su neki podneseni nakon utvrđenog roka za dostavu ili za drugu vrstu poticaja.

Potrebno je dosljedno primjenjivati Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a Programom poticati samo ono što je naprijed navedenim Zakonom definirano uz prethodno jasno definirane kriterije za visinu poticaja.

Prema Programu, na poziciji **poticaji za stručne skupove, kongrese, seminare i sajmove** predviđeno je 150.000 KM koliko je i utrošeno. Smjernicama za ostvarenje novčanih potpora za participacije, prezentacije i promocije u poljoprivrednoj proizvodnji donesenim sukladno Zakonu utvrđeni su način i uvjeti koje moraju zadovoljiti podnositelji zahtjeva kako bi mogli ostvariti potpore iz ove oblasti. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da je Komisija za ocjenu projekata –programa iz kapitalnih ulaganja razmatrala pojedinačno podnesene zahtjeve, davalu prijedloge a ministar donosio odluke. U svim slučajevima nisu dosljedno ispoštovane odredbe naprijed navedenih Smjernica u dijelu isplate većeg poticaja za manifestacije od lokalnog značaja od maksimalno utvrđenog.

Potrebno je dosljedno primjenjivati Smjernice za ostvarenje novčanih potpora za participacije, prezentacije i promocije u poljoprivrednoj proizvodnji posebno u dijelu određivanja visine isplate poticaja.

U okviru transfera za prehrambenu industriju Proračunom je odobreno 400.000 KM, koliko je i isplaćeno. Ministarstvo je donijelo Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Transfera prehrambenoj industriji“ utvrđenih Proračunom FBiH za 2007. godinu za proizvodnju i preradu mljek; preradu i konzerviranje voća i povrća i preradu mesa.. Rješenjem od 09.11.2007. godine formirana je Komisija za ocjenu Programa i izbor korisnika sredstava. Komisija je donijela Poslovnik o radu i Instrukciju o načinu vrednovanja programa. Objavljen je javni poziv i provedena procedura izbora najpovoljnijih programa.

Uvidom u dokumentaciju vezano za provođenje postupka izbora najpovoljnijih programa utvrđeno je da se na protokolu pravilno ne zaprimaju ponude. Također, uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za rad Komisije utvrđeno je da nisu jasno definirani kriteriji temeljem kojih je su dodijeljena sredstva ovog transfera. Sa izabranim najpovoljnijim ponuđačima projekata potpisani su Ugovori o dodjeli sredstava kojim

je definirano da se do 30.06.2008. godine Ministarstvu, dostave dokazi o izvršenom poslu i izvješća o utrošku sredstava.

Preporučuje se dosljedna primjena procedure objavljene u Javnom pozivu i jasno definiranje kriterija za dodjelu sredstava. Postupiti po odredbama potpisanih ugovora u dijelu osiguranja dokaza o realizaciji ugovora i podnošenja izvješća o utrošku sredstava.

U prethodnoj godini Ministarstvo je izvršilo isplatu poticaja za podizanje staklenika. Ugovori su sklopljeni sa: „Company pauk“ d.o.o. iz Domaljevac Šamac na iznos od 220.000 KM; „Staklenici Čapljina“ d.d. Čapljina na iznos od 49.500 KM i „Vegić Commerce“ d.o.o. Ljubuški na iznos od 200.000 KM. Ugovori su potpisani 24.11.2006. godine, a isplata 50% odobrenih sredstava je izvršena temeljem ispostavljenе Odluke o odobravanju sredstava. Ostatak (drugih 50%) je trebalo isplatiti temeljem naprijed navedenih sklopljenih ugovora nakon završetka svih poslova iz priloženih i odobrenih projekata. Naputkom za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2006. godini utvrđeno je da se nakon sklapanja ugovora 50% odobrenih sredstava avansira, a ostatak sredstava se isplaćuje nakon što se zapisnički konstatira da su sve obveze i radnje po Projektu i Naputku ispunjene.

Tijekom revizije nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da su obveze temeljem sklopljenih ugovora realizirane, niti dokazi o poduzetim mjerama Ministarstva u cilju dosljedne primjene sklopljenih ugovora (ukupne vrijednosti od 234.750 KM) sukladno Zakonu i Naputku.

Potrebno je izvršiti uvid u sklopljene ugovore, Odluke o dodjeli i isplati 50% odobrenih sredstava, Naputak za ostvarenje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2006. godini, kao i Zakon o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i temeljem konstatiranog postupiti.

5.5.2 Transfer za šumarstvo

Transfer za šumarstvo realiziran je u iznosu od 2.979.975 KM ili 92,8% od plana. Zakonom o šumama je definiran način prikupljanja prihoda od naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma i ostalih naknada, kao i namjensko trošenje prikupljenih finansijskih sredstava. Sredstva ovog transfera su realizirana temeljem Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Transfer novoj organizaciji za upravljanje šumarstvom“, donesenim od strane Vlade FBiH dana 13.06.2007. godine. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da su sredstva dodijeljena krajnjim korisnicima temeljem potpisanih ugovora, kojima su definirani rokovi realizacije aktivnosti, obveza dostavljanja izvješća o utrošenim sredstvima, nadzor i supervizija realiziranih projekata koju će provesti Federalna uprava za šumarstvo u suradnji sa kantonalnim upravama za šumarstvo. Prema usvojenom Programu utroška sredstava za 2007. godinu, sredstva u iznosu od 2.000.000 KM su usmjerena kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima, s tim da su im sredstva doznačena tek nakon što su gospodarska društva dostavila izvješća o utrošku sredstava iz 2005. i 2006. godine. Zbog znatnog kašnjenja u realiziranju sredstava iz prethodnih godina odnosno dostavi izvješća o utrošku, većina ugovora sa kantonalnim šumsko-gospodarskim društvima je potpisana u studenom 2007. godine (kada su im doznačena sredstva), a prema kojima su društva obvezuju osigurati realizaciju aktivnosti do 30.06.2008. godine odnosno do 30.11.2008. godine. Preostali dio sredstava prema Programu utroška (979.975 KM) je doznačen krajnjim korisnicima sredstava temeljem ugovora zaključenih krajem godine sa rokom realizacije do 01.11.2008. godine (najveći dio). Ovakav način planiranja i realizacije odobrenih sredstava, ima za posljedicu da sredstva nisu utrošena od strane krajnjih korisnika u proračunskoj godini u kojoj su odobrena.

Utvrđeno je da je izvršena doznaka sredstava Šumsko-gospodarskom društvu „Šume Hercegovačko-Neretvanskog kantona“ Mostar u iznosu od 293.100 KM, koje je zvanično formirano ali nije preuzeo šume i šumsko zemljište na gospodarenje, kao ni prava ni obveze poduzeća, koja trenutno gospodare šumama. Također, iz sredstava Rezervi, a na prijedlog Federalne uprave za šumarstvo, su distribuirana sredstva Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Posavskog kantona u iznosu od 50.000 KM, iako na području ovog kantona nije formirano Šumsko-gospodarsko društvo, a prijedlogom rasporeda nije ni bio predviđen za dodjelu sredstava prema Programu utroška za 2007. godinu.

Pravovremeno izraditi i uputiti Vladi FBiH na usvajanje Program utroška sredstava za poticaj šumarstvu, kao i osigurati trošenje proračunskih sredstava u godini u kojoj su i dodijeljena. Dosljedno primjenjivati potpisane ugovore sa krajnjim korisnicima sredstava u dijelu poštivanja utvrđenih rokova realizacije ugovorenih poslova kao i podnošenja izješća o utrošku sredstava.

5.5.3 Transfer za veterinarstvo

Transfer za veterinarstvo realiziran je u iznosu od 2.598.731 KM, ili 99,9% od plana. Sredstva ovog transfera su realizirana temeljem Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, donesenim od strane Vlade FBiH 13.06.2007. godine (1.400.000 KM) i njegovim Izmjennama i dopunama od 28.12.2007. godine. Sredstva su utrošena za: pokriće troškova rada-plaće i komunalne usluge Regionalnih agencija za unos podataka i obilježavanje životinja (350.000 KM), dijagnostiku bruceloze (593.254 KM), naknade štete za ubijene životinje (255.262 KM), preventivna cijepljenja i suzbijanja oboljenja životinja (201.484 KM). Temeljem Odluka Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće pričuve za 2007. godinu izdvojeno je ukupno 1.200.000 KM za suzbijanje bruceloze i nadoknade štete za ubijene životinje.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da nisu poštovane odredbe zaključenih ugovora sa Regionalnim agencijama za unos podataka-veterinarskim stanicama (realizirano 350.000 KM), u dijelu dostavljanja redovitih mjesečnih finansijskih izješća. Također, Regionalne agencije za unos podataka nisu prije isplate svakog pojedinačnog iznosa, račune, specifikacije i ostale finansijske dokumente dostavljali na ovjeru Federalnom ministarstvu, a što je propisano člankom 4. sklopljenih ugovora.

Utvrđeno je da na izdvojenim računima Regionalnih agencija na dan 31.12.2007. godine je iznos od 108.633 KM, a odnosi se na neutrošena sredstva odobrena za obilježavanje životinja iz Proračuna FBiH za 2005. godinu. Prema izjavi ovlaštene osobe, sredstva su ostala neutrošena iz razloga nerealnog planiranja, kada su u prethodnim godinama odobrena značajna sredstva za ove namjene koja nisu u potpunosti utrošena, a na terenu je proces obilježavanja životinja još u toku.

Pravovremeno izraditi i uputiti Vladi FBiH na usvajanje Program utroška sredstava transfera za veterinarstvo. Osigurati dosljednu primjenu ugovora sa Regionalnim agencijama za unos podataka-veterinarskim stanicama u dijelu dostavljanja redovitih mjesečnih finansijskih izješća o utrošku sredstava za tekuće izdatke kao i ovjere potrebne dokumentacije.

5.5.4 Kapitalni transfer za vodoprivredu

Ovaj transfer ostvaren je u visini od 4.250.000 KM a odnosi se na kapitalni grant za vodoprivredu u visini od 2.150.000 KM i 2.100.000 KM za rekonstrukcije i izgradnju vodovoda za osam općina. Ministarstvo je skloplilo ugovore o dodjeli sredstava sa JP za „Vodna područja slivovi rijeke Save“ Sarajevo i JP za „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ Mostar, dok su za izgradnju vodovoda ugovori sklopljeni sa prethodno navedenim poduzećima i svakom općinom kojoj su sredstva dodijeljena.

Ugovorima sklopljenim sa JP za „Vodna područja slivovi rijeke Save“ Sarajevo i JP za „Vodno područje slivova Jadranskog mora“ Mostar o namjenskom prijenosu proračunskih sredstava, utvrđeno je da se 50% sredstava doznačava sedam dana od dana zaključivanja ugovora sa izvođačem radova, a preostalih 50% u roku od sedam dana od dana dostavljanja obavijesti o okončanju pojedinih radova odnosno najkasnije do 15.12.2007. godine, iako radovi ne budu okončani. Sredstva su u cijelosti realizirana. Naprijed navedena poduzeća su u roku dostavila izješća Ministarstvu kako je definirano sklopljenim ugovorima. Prema izješću JP za „Vodna područja slivovi rijeke Save“ Sarajevo vidljivo je da je od planirane vrijednosti od 1.300.000 KM ugovoreno 1.260.333 KM, a u 2007. godini je realizirano 825.413 KM kao i da je uspostavljen nadzor nad trošenjem sredstava.

Za sredstva odobrena rebalansom Proračuna sačinjeni su tipski ugovori o namjenskom prijenosu sredstava i potpisani 04.12.2007. godine a sredstva su doznačena 28.12.2007. godine. Ugovor za dodjelu sredstva iz Tekuće pričuve Općini Široki Brijeg (100.000 KM) je potписан 31.12.2007. godine. Ugovorima su definirana prava i obveze, kako JP vodnih područja, tako i općina kojima su sredstva doznačena.

Potrebno je da se osigura pravovremeno izvješćivanje o realizaciji projekata po ugovoru sklopljenom sa JP „Vodna područja slivovi rijeke Save“ Sarajevo, a koji nisu okončani u 2007. godini.

5.6 Nabave

Kod provedene nabave vozila, goriva i uredskog namještaja putem otvorenog postupka, u Obavijesti o nabavi u „Službenom glasniku BiH“, nisu objavljeni kriteriji koji se primjenjuju prilikom ocjene ponuda, opadajućim redoslijedom, prema važnosti, uz relativno učešće za svaki podkriterij, a kako se zahtijeva člankom 11. Naputka o primjeni Zakona o javnim nabavama BiH.

Kod provedene nabave vozila „staro za novo“ (87.530 KM) i uredskog namještaja (47.605 KM), ugovor sa izabranim ponuđačem je zaključen u roku od 10 dana, odnosno 8 dana od dana slanja obavijesti ponuđačima o izboru, a što je suprotno članku 39. Zakona o javnim nabavama, prema kojem se nijedan ugovor ne može zaključiti u periodu od 15 dana od datuma kada su ponuđači obaviješteni o izboru.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrđeno je da u većini slučajeva, vrijednost pojedinačnih nabavi roba i usluga, na početku postupka nabave, nije procijenjena od strane ugovornog organa, a što se zahtijeva člankom 6. Zakona o javnim nabavama BiH. Ministarstvo u 2007. godini nije podnosiло Izvješća o nabavama Agenciji za javne nabave, kako je predviđeno člankom 41. Zakona o javnim nabavama.

Prilikom nabave roba i usluga dosljedno postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu provođenja zakonske procedure kod procjenjivanja vrijednosti nabava; objave kriterija u „Službenom glasniku BiH“; zaključivanja ugovora i podnošenja izvješća o izvršenim nabavama Agenciji za javne nabave.

5.7 Razvojni projekti

Aneksom Proračuna za 2007. godinu sa Pregledom realizacije razvojnih projekata do 31.12.2007. godine, definirano je 15 projekata u nadležnosti ovog Ministarstva. Od strane Ministarstva nije predočena dokumentacija da isto sudjeluje u realizaciji 10 projekata iz oblasti voda.

Za realizaciju ostalih projekata iz Aeksa, prema prezentiranoj dokumentaciji, konstatirano je da postoje dva izdvojena Ureda za implementaciju projekata i to: Ured za koordinaciju projekta-PCU IFAD i PIU šumarstvo i poljoprivrede sa: Projektom razvoja male komercijalne poljoprivrede i Projektom uređenja šuma, koji redovito dostavljaju Federalnom ministarstvu financija propisana izvješća o finansijskoj implementaciji projekta (obrazac IP).

Ministar je predsjednik Upravnog odbora Ureda za koordinaciju projekata u poljoprivredi, a direktor Federalne uprave za šumarstvo je predsjednik Upravnog odbora Jedinice za implementaciju projekata u šumarstvu.

Iako je člankom 42. Zakona o izvršenju Proračuna u FBiH za 2007. godinu, Ministarstvo bilo dužno vršiti nadzor nad implementacijom Razvojno-investicionih projekata iz Aeksa Proračuna za 2007. godinu, nije prezentirana dokumentacija o izvršenom nadzoru.

Uredbom Vlade FBiH o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak FBiH, utvrđeno je da Ministarstvo dužno uspostaviti posebnu organizacionu jedinicu koja će implementirati projekte i upravljati domaćim i stranim sredstvima namijenjenim za realizaciju projekata. Novim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji formirana je Služba za razvoj i upravljanje projektima, a u 2007. godini nije izvršen raspored niti prijem uposlenika.

Sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna u FBiH uspostaviti nadzor nad implementacijom Razvojno-investicionih projekata.

Preporučuje se dosljedno poštivanje Uredbe o uspostavi koordinacijskog mehanizma za upravljanje i koordiniranje sredstava za razvitak u FBiH u djelu prijenosa poslova iz njegove nadležnosti na Službu za razvoj i upravljanje projektima.

5.8 Ostali nalazi

Člankom 6. Zakona je predviđeno da Ministarstvo vodi centralnu bazu podataka o svim vrstama novčanih podrški i njihovim korisnicima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju koja se odnosi na ostvarenje poticaja posebno u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, je utvrđeno da se od strane Ministarstva ne koriste u značajnijoj mjeri tehnička dostignuća informatičke obrade podataka, što ima za posljedicu ne uspostavljanje potpune baze podataka korisnika poticaja, zadovoljavajuće kontrole nad realizacijom poticaja, kao i otežano izvršenje poslova iz nadležnosti Ministarstva, a što je konstatirano i prethodnim revizijama.

Potrebno je uspostaviti adekvatnu informatičku obradu podataka sukladno Zakonu o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, što će omogućiti potpuniju i efikasniju kontrolu realizacije poticaja za primarnu poljoprivrednu proizvodnju.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo se očitovalo dopisom broj 01-14-187/08 od 22.05.2008. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2007. godinu. U navedenom očitovanju Ministarstvo je za jedan dio nalaza dalo obrazloženje i primjedbe i dostavljena je dokumentacija koja je već ranije prezentirana. Prihvaćena je primjedba i inkorporirana u konačan tekst Izvješća, a koja se odnosi na točnu vrstu poticaja (tov svinja, uzgoj rasplodnih nazimica i ovaca). Također je izvršena izmjena u konačnom Izvješću u dijelu preciziranja nadležnosti obavljanja poslova prema Zakonu o šumama. Ostale primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija i dano adekvatno obrazloženje koje bi uticalo na izmjenu nalaza.

Direktor Sektora za finansijsku
reviziju institucija u FBiH
Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:
Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima:
Dijana Šutalo, dipl. oec.

Prilog br. 1.

Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na dan 31.12.2007. godine

U KM

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog Proračuna za 2007.god.	Odobreni Proračun 2007.god.	Povećanje i smanjenje Proračuna (rebalans)	Doznaće iz Tekuće pričuve	Donacije	Ostalo Preras- podjela	Ukupno raspoloživa sredstva (4+5+6+7+8)	Izvršenje Proračuna 2007.god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući i izdaci	3.619.976	2.530.215	+512.078				3.042.293	2.914.450	127.843	95,8
1.	Bruto plate zaposlenih	1.781.064	1.049.456	+350.544			-50.000	1.350.000	1.331.719	18.281	98,6
2.	Naknade troškova zaposlenih	597.576	364.037	+103.673			+50.000	517.710	489.901	27.809	94,6
3.	Doprinosi poslodavca	213.402	130.072	+18.121			-	148.193	147.643	550	99,6
4.	Putni troškovi	120.000	96.000				+30.000	126.000	118.963	7.037	94,4
5.	Izdaci za energiju	94.980	94.980	-20.000			-7.490	67.490	40.618	26.872	60,2
6.	Izdaci za komunalne usluge	101.484	101.484	-15.000			-8.610	77.874	76.767	1.107	98,6
7.	Nabavka materijala	86.424	69.140				-6.900	62.240	53.192	9.048	85,5
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	79.968	79.968				-7.900	72.068	52.039	20.029	72,2
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	378.000	378.000	+12.000			-15.000	375.000	374.200	800	99,8
10.	Izdaci za tekuće održavanje	46.728	46.728	-10.000			-3.600	33.128	30.855	2.273	93,1
11.	Osiguranje i bankarske usluge	15.250	15.250				-1.500	13.750	-	13.750	-
12.	Ugovorene usluge	105.100	105.100	+72.740			+21.000	198.840	198.553	287	99,8
II	Tekući grantovi	34.310.000	42.660.000	-	5.450.000			48.110.000	47.863.619	246.381	99,5
1.	Grant drugim nivoima Vlade	3.210.000	3.210.000					3.210.000	2.979.975	230.025	92,8
2.	Subvencije javnim preduzećima	31.100.000	39.450.000		5.450.000			44.900.000	44.883.644	16.356	99,9
3.	Ostali grantovi povrati i drugo										
III	Kapitalni grant	2.650.000	2.150.000	+2.000.00	100.000			4.250.000	4.250.000	-	100
1.	Grant drugim nivoima Vlade										
2.	Grantovi pojedincima i neprof. organiz..	2.650.000	2.150.000	+2.000.000	100.000			4.250.000	4.250.000	-	100
IV	Kapitalni izdaci	220.000	220.000					220.000	200.902	19.098	91,3
1.	Nabavka opreme	220.000	220.000					220.000	200.902	19.098	91,3
V	SVEUKUPNO	40.799.976	47.560.215	+2.512.078	5.550.000		0	55.622.293	55.228.971	393.322	99,3
	Broj zaposlenih	117	81	81				81	81		